

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~
 Cím: Vidor bukásának története.

Forrás: magyar nemzet.

Sp.

(Hely)

1906. XII. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Vidor Pál

Idő

1906

VIDOR BUKÁSÁNAK TÖRTÉNETE.

Hiteles adatok.

(Hetedik kö.lemény.)

Peterdyné Párisban.

A nyár elején történt még, hogy Vidor Pál előadásra fogadta Szomoró Emil darabját, a melynek czime *Peterdyné Párisban* volt s a melynek czimszerepét Miss Mary Haltonnal, a náunk is jólismert angol szubrettel akarták eljátszani. Halton vendégszereplése szintén egyike volt azoknak a »slágerek«-nek, a melyekre Vidor új szezonját építeni akarta. Az ötlet, a terv nem is volt rossz s ha beválk, ki tudja, elkövetkezik-e már most szégyény Vidor Pál tragédiájának befejezése? De nem sikerült.

E lap hasábjain a szezon elején ismertettük azokat a különös körülményeket, a melyek folytán a *Peterdyné Párisban* előadása s Miss Mary Halton vendégszereplése almaradt.

Miután színház, szerzők s a művész nő kioktatására kiküldött magyar színésznő — Halton magyarul akarta játszani ezt a szerepet — agyondolgozták, költségekbe verték magukat, a kis angol miss egyszrűen elutazott Londonba egy olyan darab előadására, a melyhez anyagi érdekek fűzték s nem törődve szerződéssel, a Népszínház zavarával és kétségbejítő helyzetével, faképnél hagyott mindent.

Ez az elmaradt vendégszereplés természetesen komoly zavarokat okozott, annál is inkább, mert a darab teljesen elkészült s Vidorék a következő összeget investálták bele:

Baruch Hugónál Berlinben rendelt ruhák	2115 korona
Burghardt és Kérynél rendelt diszletek	598 korona
Előleg	800 korona
Balázs Olga költségei Haltonnál körülből	800 korona

Összesen: 813 korona.

Közel négyezer koronába került ez az elő nem adott darab akkor, a mikor előadott darabokra ezer kinnal tudtak csak pénzt szerezni. De ez kisebb baj lett volna, mint az, hogy igazán semmiféle darabjuk sem volt, a melylyel a premier-szezont megkezdhetnék volna, az elmaradt sikerről nem is szólván...

A mókaházasság.

1906 szeptember 1-én Blahánéval megkezdtek az új szezon. Ekkor még a nyáron fölvert 25.000 koronából volt pénz annyi, hogy a szeptember első napjaiban szükséges költségeket — bevétel teljes híján — fedezhessék. Egy hétig vegyes műsorral játszottak, közben elkészültek Lehar egy utólag beszerzett operettjével: *A mókaházasság*.

Amilyen szerencsétlen volt az egész Vidor-rezsim, a mennyire nem értettek színházvezetéshez annyira természetes volt az is, hogy a mikor minden más színházban jó Lehar-operettekkel vagyont gyűjtenek, akkor éppen a Népszínházba jeles hazánkfia leggyöngébb operettje kerüljön. A muzsika nehéz volt, a publikum ellenben még meleg nyári hangulatban volt és a darab, hogy enyhe ki-fejezéssel éljünk: »nem von ott publikumot.«

A premiéren fél színházat sem adtak el s Vidor a premiér délutánján szomorú mosolygással mondta az Emke-kávéházban a Beketow-czirusz titkáranak:

— Bár rendezhetnék díjbirkózásokat ebben a színházban, akkor talán bejönne a publikum . . .

A vig őzvegy.

Egy felette érdekes momentuma a rossz színházvezetésnek az is, hogyan erőszakkal a kezei közül Vidor a Vig őzvegy-et it.

Ez időben Bécsben már a legkolosszálisabb sikere volt *Lehár* csodaszép operettjének, a *Via őzvegy*-nek s meg is kezdte hosszantartó körútját a kontinensen.

Eirich Ottó dr., *Lehár* képviselője szeptember első napjaiban leutazott Budapestre s felkinálta a darabot Vidornak.

— Köszönöm, el vagyok látva darabokkal — mondotta Vidor. — És megengedte, hogy ezt a biztos sikert hozó darbot, a mely, mint most a *Magyar Színházban* beigazolódott, feltétlenül alkalmas lett volna arra, hogy hosszú időre megvesse a színház alapját, el vegyék előle . . .

Egy érdekes levél.

Szeptember 10-iki kelettel, a *Mókaházasság* idején tehát, a mikor a teljes pénztelenség beállt, Vidor Pál a következő levelet írta:

Fáy és Karola valamit kifőznek, de a jó isten tudja mit. Valami pénzemberről hallatszik valami s ha i az a dolog, talán mégis kikerülünk ebből a slamasztikából épkezláb. Őszintén szólva azonban, nem hiszek dologban, mert Karola mindenkinek hisz, Fáy pedig tartja — reménységrel. A nagy reménykedésnek rendszeren nagy kiábrándulás a vége és énnekem annyi kiábrándulásban volt már részem, hogy egy meg se kottyán. Nyugodtan megmondhatnák hát nekem is hogy mit tervelnek, de ha meg akarunk talán lépni, ugy is jó!

A fődolog most pénzt keríteni a föli alól is, hogy valahogy meg ne akadjon ez a nyirkorgó szekér. Arra a tizenhatezer koronára is fizetni kellene már valamit. A Hitelegylettel megcsináhatjuk az üzletet; ha negyven-ezer koronát leírnak tartozásunkból, eladjuk és haszonbérbe vesszük tőlük az egész főszerelést. A Rab Mátyással alkalmassint baj lesz, Rajna okvetlenkedik. *Csal már megégném, hogy itt volna a színházban Fedák, akkor itt volna a publikum és a pénz is.*

De add g?

Ez a levél világos ágot vet az akkori állapotokra s főleg arra, hogy bizony nagyon, nagyon várják Fedákot. A levél érdekességét különben említi az is, hogy ebben az írásban van meg a Hosztalekiáda csirája. Az a pénzemberről ugyanis, a kiről a levélben szó van, az akkor még a háttérben tartózkodó szélhámos: Hosztalek Harkányi Nándor János . . .

„Reitternek menni kell . . .“

Mihelyt Vidorné érezte, hogy van reménység nagyobb pénzre, azonnal megkezdte a munkát — Reitter Ferencz ellen. Csekély akaratu férjét eleinte nehezen tudta befolyásolni, de ő maga egyre hangoztatta:

— *Reitternek menni kell a színháztól . . .*

Természetes, hogy a színháznál, a hol mindenkit szivesebben láttak, mint a caesari allűrökkel ékeskedő Vidornét s a hol ellensége bőven volt, siettek Reitternek tudtára adni, mi készül ellene. A színház egy jőnevű tagja, a ki hallott Hosztalek közeledtéről, mondta egyszer Reitternek:

— Vidorék most pénzt kerítenek, de első dolguk lesz téged, a ki mindenedet itt hagytad a színháznál, kitenni innen . . .

Reitter erre ezt felelte:

— Ha találnék expedienst, hogy én innen »szárazon« menekülhessek: ezer örömmel megyek.

Ez időben kereste fel egyszer Vidor is Reittert s bátortalanul kérdezte:

— Ha kapnál valami pénzt s kikerülnél az obligóból, mennél a színháztól?

Reitter erre is csak azt felelte, hogy ezer örömmel. Ezen alapon indult meg aztán Hosztalekkel komolyan a tárgyalás s erre a beszélgetésre hivatkozott később szegény Vidor, a mikor Vidorné Reitter Ferenczét minden áron ki akarta már küldeni a színházból . . .

Tengődés.

A *Mókaházasság* és az *Ipamuram* premiérje között rettenetes tengődésben élt az egész színház. A napi bevételek átlag 300 és 900 korona között ingadoztak s ebből az összegből is *Vidorné minden adandó alkalommal lefoglalt kisebb-nagyobb összeget* »tartozásaiik fedezésére«.

Hol Reitter hozott egy pár száz koronát, hol *Berényi* adott, hol meg *Hoffmann* főruhatáros szives jóindulatának volt köszönhető, hogy a színházat nem kellett becsukni. Előállott egy este az a helyzet is, hogy fél hétkor még nem volt világosság a színháznál, mert a gáztársaság 300 és egynéhány korona tartozás miatt egyszerűen nem akart többé világítani. Reitter és Vidor személyes intervencziója, hosszas alkudozása kellett ahhoz, hogy az előadást megkezdhessék.

Erre az időre esik a szinpadi diszletező munkások első mozgalma is. Valami kisebb-fajta levonás miatt a diszletező munkások egy este előadás előtt beszüntették a munkát. Egynegyed nyolczkor még üresen állt a szinpad, se diszlet, se más nem volt rajta. Vidor maga *könyörgött* a munkásoknak, a mire aztán engedtek s munkába álltak. Ezen az estén rettenetesen izgatott volt Vidor s szokása ellenére elment *Szabó* Antallal egy korcsmába, a hol késő éjszakáig ittak.

(Folytatjuk.)